



คู่มือการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุนของสำนักงานสาธารณสุข

อำเภอตระการพืชผล ประจำปี 2565



คำนำ

กระทรวงสาธารณสุข กำหนดมาตรการ ๓ ป. ๑ ค. (ปลูกจิตสำนึก ปูองกัน ปราบปราม และ สร้างเครือข่าย) ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมุ่งเน้นการป้องกันการทุจริตให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพผ่านกระบวนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน (Integrity and Transparency Assessment : ITA) แนวคิดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐนั้น ได้กำหนดองค์ประกอบในการประเมินที่คำนึงถึงหลักธรรมาภิบาล จรรยาบรรณสากลและวัฒนธรรมของประเทศไทยเป็นหลัก โดยการสร้างความตระหนักถึงความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตภายในองค์กรของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อนำองค์กรที่มีคุณธรรมและความโปร่งใส ไม่ยอมรับให้มีกรทุจริตคอร์รัปชั่นทุกรูปแบบ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำคู่มือระบบการป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ในภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุน เพื่อให้ผู้บริหารในหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงานในภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุน ของหน่วยงานสังกัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล มีแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักจรรยา ข้าราชการแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชกฤษฎีกาว่า ด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน จรรยาข้าราชการพลเรือน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นไปด้วยความชอบธรรมตามหลักระบบคุณธรรม (Merit System) สอดคล้องกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน (Integrity and Transparency Assessment :ITA) และ ให้ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน ถือปฏิบัติตามคู่มือระบบการป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ในภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล โดยเคร่งครัด ขอขอบพระคุณ คณะทำงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้เสียสละเวลาในการให้ความรู้ คำแนะนำ ประสพการณ์ การท างานที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำคู่มือเล่มนี้ เพื่อประโยชน์แก่บุคลากรสาธารณสุขทุกระดับ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อใช้เป็นแนวทางในระบบการป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในภารกิจหลักและภารกิจ สนับสนุน และการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสามารถ แก้ไขสถานการณ์ได้อย่างทันท่วงทีและสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตระการพืชผล

ธันวาคม ๒๕๖๔

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ นโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข ก าทนคให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นวาระส าคัญตามแผนบูรณาการระดับประเทศ ระดับกระทรวง พร้อมทั้งให้การสนับสนุนทรัพยากรทุกด้าน ที่จ ว่าเป็นส าทรับ การขับเคลื่อนอย่างเหมาะสม พอเพียง สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลข้อที่ ๑๐ เรื่อง ธรรมมาภิบาลและ การป้องกันการทุจริต ค าสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริตประพฤติมิชอบ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของ ประเทศชาติ ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ ตาม นโยบายคณะรักษา ความสงบแห่งชาติ นโยบาย แนวทางการดำเนินงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุข (ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณนายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร) และแนวทางการดำเนินงานของปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นายแพทย์เจษฎา โชคดำรงสุข) ตลอดจนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และจรรยาข้าราชการพลเรือน ส านักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปสาธารณสุขและ ปฏิรูปประเทศ มีค่านิยมร่วม คือ ซื่อสัตย์ สามัคคีมีความรับผิดชอบ ตรวจสอบได้โปร่งใส กล้าหาญ ท ำในสิ่งที่ถูกต้อง ยึด ๓ ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสุขภาพตามกลุ่มวัย (๒) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริการ (๓) ยุทธศาสตร์ ระบบบริหารจัดการ ซึ่งยุทธศาสตร์นี้ใช้กลยุทธ์ “ธรรมาภิบาล” เป็นหลักในการด ำเนินงาน สอดคล้องกับทิศทาง การพัฒนาประเทศในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ และ ๑๒ ที่ก ำหนดทิศทาง การบริหารราชการแผ่นดินที่มี ประสิทธิภาพ คือ (๑) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใสเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม (๒) ขจัดกาทุจริตคอร์รัปชั่น (๓) มีการกระจาย านาจที่เหมาะสม เพื่อขับเคลื่อนงานให้เป็นไป ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติว่า ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖–๒๕๖๐) สอดคล้องกับการอภิบาลระบบ การบริหารงานที่โปร่งใสของกระทรวงสาธารณสุข ตามนโยบายและ แนวทางการด ำเนินงานของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงสาธารณสุข (ศาสตราจารย์คลินิก เกียรติคุณ นายแพทย์ ปิยะสกล สกลสัตยาทร) ที่ให้ความส าคัญกับ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานทุกระดับ ก ำหนดค่านิยมร่วมคือ ซื่อสัตย์ สามัคคี มีความรับผิดชอบ ตรวจสอบได้ โปร่งใส กล้าหาญ ท ำในสิ่งที่ถูกต้อง ตลอดจนแนวทางการบริหารงานของ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เน้นหลักการทำงาน ๓ ส. คือ ส าเร็จ ความสุข และสร้างสิ่งดี ด้วยองค์ประกอบ (๓I คือ Information Innovation and Integrity)

๑.๒ มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข ก ำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้วยมาตรการ ๓ ป. ๑ ค. ประกอบด้วย การปลูกจิตส ำนึก การป้องกัน การปราบปราม และการสร้างเครือข่าย สารส าคัญได้ดังนี้ – ปลูกจิตส ำนึก สร้างจิตส ำนึก ปรับฐานความคิดด้านการต่อต้านการทุจริตที่ตัวบุคคล สร้างพลังคุณธรรมขับเคลื่อนสังคม - ป้องกัน สร้างระบบคุณธรรม และยกระดับความโปร่งใสในการด ำเนินงาน

ให้มีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง - ปราบปราม ปรับปรุงกฎ ระเบียบที่เอื้อต่อการทุจริตและปิดช่องโหว่กำหนดมาตรการ ลงโทษ ผู้กระทำผิดอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม - สร้างเครือข่าย สร้างกลไกภาคประชาชน (อสม.) ภาคประชาสังคมในการเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส และสร้างความเข้มแข็งของกลไกการตรวจสอบ



๑.๓ การประกาศเจตนารมณ์ในการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข ได้ประกาศเจตนารมณ์ในการต่อต้านการทุจริต เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ ภายใต้หัวข้อ “ต่อต้านการทุจริต สร้างจิตสำนึก คนสาธารณสุขไม่โกง” นับเป็นความภูมิใจของข้าราชการ และ เจ้าหน้าที่ทุกคนที่ร่วมกันประกาศจุดยืนอย่างชัดเจนในการไม่ยอมรับการทุจริตคอร์รัปชัน และร่วมสร้าง วัฒนธรรมสุจริตให้เกิดขึ้นในกระทรวงสาธารณสุขอย่างจริงจัง สอดรับกับเจตเจตงานของรัฐบาลชุดปัจจุบันที่ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการทุจริต กำหนดเป็นวาระเร่งด่วน และเป็นวาระแห่งชาติมุ่งมั่นในการแก้ไข ปัญหาการทุจริต ต่อ การให้ คน ไทย ไม่ โกง ย ก ระ ตั บ ค ่า ต ษ นี ภา พ ลั ก ษ ณ์ ค อ ร ร ั ป ษ ั น (Corruption Perception Index : CPI) มุ่งสร้างความสุขให้ประชาชนควบคู่กับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการ สร้างความตระหนักด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สร้างค่านิยมซื่อสัตย์สุจริตและน้อมน าปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดาเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่กำหนดหัวข้อหลักในการ รมรณรงค์ต่อต้านคอร์รัปชันสากล ๑.๔ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดาเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment) รัฐบาลภายใต้การน าของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ให้ความสำคัญและผลักดันให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นวาระแห่งชาติ โดยส่งเสริมการบริหาร ราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลยึดหลักการ บริหารจัดการที่ดี ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖- ๒๕๖๐) คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ มีมติให้ หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้าร่วมการประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการดาเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งการ ประเมิน ITA เป็น ระบบการประเมินการ บริหารงานราชการอย่างมี ประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบ ได้ จะ ช่วย ฟื้นฟู และ ช่วย ส่ง เสริม การ ต่อ ต้าน การ ทุจริต เชิงบวก ใน ภา ค รั ฐ ให้ แก่ ระบบ ราชการ ไทย โดยอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและองค์กร มหาชน จานวน ๘,๒๙๓ หน่วยงาน ที่จะร่วม ผนึก การต่อต้านการทุจริต ปิดหนทาง ปิดช่องว่างการ

กระทรวงการทุจริต แนวคิดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐนั้น ได้กำหนดองค์ประกอบในการประเมินที่ค่านึงถึงหลัก ธรรมมาภิบาล จรรยาบรรณ สาธารณ และวัฒนธรรม ของประเทศไทยเป็นหลัก รวมถึงข้อเท็จจริงของการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงานภาครัฐซึ่ง สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจาก (๑) การดำเนินงานของระดับบุคคล (๒) ปัจจัยทางวัฒนธรรมขององค์กร (๓) ลักษณะงานที่เอื้อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันและการรับสิ่งของต่างๆ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นวิธีการบริหารจัดการภายใน องค์กรที่นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมค่านิยมและวัฒนธรรมขององค์กร ให้กลายเป็น สิ่งที่ยอมรับได้ของ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ภายในองค์กร โดยการสร้างความตระหนักถึงความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตภายในองค์กรของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ภายในองค์กรจะเป็นสิ่งที่ยากต่อการดำเนินงาน แต่เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องสร้างต้องทำให้เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่องค์กรที่มีคุณธรรมและความ โปร่งใสในการดำเนินงาน นำไปสู่การทำให้สังคม ชุมชน และประเทศ เกิดความตระหนักถึงภัยจากการทุจริต คอร์รัปชัน และเกิดแนวร่วมในการต่อต้านการทุจริต ไม่ยอมรับให้มีการทุจริตในสังคม ชุมชน โดยปฏิเสธการทุจริต คอร์รัปชันทุกรูปแบบในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กระทรวงสาธารณสุข กำหนดมาตรการ ๓ ป. ๑ ค. (ปลูกจิตสำนึก ปูองกันปราบปราม และสร้างเครือข่าย) ในการปูองกันและปราบปรามการทุจริต มุ่งเน้นการ ปูองกันการทุจริตให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพผ่านกระบวนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน (Integrity and Transparency Assessment : ITA) สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดให้ การประเมิน ITA เป็นตัวชี้วัดตามการรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการระดับกรมและระดับจังหวัด (กำหนดเป็นตัวชี้วัดที่ ๘ ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ในมิติภายในมิติการ พัฒนางค์กร นำหนักร้อยละ ๕) นอกจากนี้กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดให้การประเมิน ITA เป็นตัวชี้วัดเน้นหนักตามยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข (ตัวชี้วัดที่ ๒๑ ร้อยละของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขผ่านเกณฑ์ประเมินระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน เฉพาะ หลักฐานเชิงประจักษ์(Evidence Based Integrity and Transparency Assessment : EBIT) เช่นเดียวกัน ทั้งนี้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการปูองกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๗๐) ได้กำหนดเป้าหมายเชิงรูปธรรมในเรื่องการพยายามเพิ่มค่าคะแนน CPI (Corruption Perception Index) ซึ่งอยู่ที่กลไกของภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ และค่า CPI นี้ยังเป็นหนึ่งในเป้าหมายหลักของ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ในการสร้างภูมิคุ้มกันของสังคมไทย คือ การบริหารจัดการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้และมีประสิทธิภาพ

บทที่ ๒ ระบบการป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการกิจหลักและภารกิจสนับสนุน

๒.๑ ระบบการป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการกิจหลักและภารกิจสนับสนุน

๒.๑.๑ ระเบียบ ข้อบังคับที่บังคับใช้ต่อผู้ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๑. การยึดมั่นและยืนหยัดท าในสิ่งที่ถูกต้อง
๒. ความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบ
๓. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
๔. การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างเป็นธรรม
๕. การมุ่งผลสัมฤทธิ์

และตาม มาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ระบุข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการอันมิใช่เป็นความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาตักเตือนไป ประกอบการพิจารณาแต่งตั้งเลื่อนเงินเดือนหรือสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นได้รับการพัฒนา

(๒) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กำหนดข้อบังคับตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร กิจการ บ้านเมืองที่ดีพ.ศ. ๒๕๔๖

หมวด ๕ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

มาตรา ๒๙ ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชน หรือการติดต่อประสานงานระหว่าง ส่วนราชการด้วยกัน ให้ส่วนราชการแต่ละแห่งจัดทำ แผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลา การด าเนินการรวมทั้ง รายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอนเปิดเผยไว้ ที่ทำการของส่วนราชการและในระบบเครือข่าย สารสนเทศของส่วนราชการ เพื่อให้ประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าตรวจสอบได้

หมวด ๖ การปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการ

มาตรา ๓๓ ให้ส่วนราชการจัดให้มีการทบทวนภารกิจของตนว่าภารกิจใดมีความจ าเป็นหรือสมควรที่ จะได้ด าเนินการต่อไปหรือไม่ โดยคานึงถึงแผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบายของคณะรัฐมนตรี าลังเงิน งบประมาณของประเทศ ความคุ้มค่าของภารกิจและสถานการณ์อื่นประกอบกัน

หมวด ๗ การอ านวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน

มาตรา ๓๗ ในการปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชนหรือติดต่อ ประสานงานใน ระหว่างส่วนราชการด้วยกัน ให้ส่วนราชการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานแต่ละงาน และประกาศให้ ประชาชนและข้าราชการทราบเป็นการทั่วไป ส่วนราชการใดมิได้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ ของงานใดและ ก.พ.ร. พิจารณาเห็นว่างานนั้นมีลักษณะที่สามารถกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จได้หรือส่วนราชการได้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จไว้แต่ ก.พ.ร. เห็นว่าเป็น ระยะเวลาที่ล่าช้าเกินสมควร ก.พ.ร.จะก หนดเวลาแล้วเสร็จให้ ส่วนราชการนั้นต้องปฏิบัติก็ได้

มาตรา ๔๒ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความสะดวกรวดเร็ว ให้ส่วน ราชการที่มีอ านาจออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ เพื่อใช้บังคับกับส่วนราชการอื่นมีหน้าที่ตรวจสอบ ว่ากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศนั้น เป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความยุ่งยาก ข้่าซ้อนหรือความล่าช้าต่อ การปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการอื่นหรือไม่ เพื่อด าเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมโดยเร็วต่อไป

มาตรา ๔๓ การปฏิบัติราชการในเรื่องใดๆ โดยปกติให้ถือว่าเป็นเรื่องเปิดเผย เว้นแต่กรณีที่มีความ จ าเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของประเทศ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การรักษาความ สงบเรียบร้อยของประชาชน หรือการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล จึงให้ก หนดเป็นความลับได้เท่าที่จ าเป็น

หมวด ๘ การประเมินผลการปฏิบัติราชการ

มาตรา ๔๕ นอกจากการจัดให้มีการประเมินผลตามมาตรา ๙ (๓) แล้วให้ส่วนราชการจัดให้มีคณะ ผู้ ประเมินอิสระด าเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ

ความคุ้มค่าในการกิจ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ ก.พ.ร. กำหนด

มาตรา ๔๗ ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคล ให้ ส่วนราชการประเมินโดยค
า นึ่ง ถึง ผล ก า ร ป ฏิ บั ตั ง ิ า น เฉ พ าะ ต ัว ข อ ง ข ำ ร ำ ช ก ำ ร ผู นั น ใน ต ำ แ ท ะ น ึ่ง ที่ ป ฏิ บั ตั ป ะ ร ะ โ ย ช ั น
และผลสัมฤทธิ์ที่หน่วยงานที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดได้รับจากการปฏิบัติงานของข้าราชการผู้นั้น

(๓) ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน โดยที่รัฐธรรมนูแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๒๗๙ กำหนดให้มาตรฐานทาง จริยธรรมของผู้ดำรงต ำ แ ท ะ น ึ่ง ท ำ ก ำ ร เ มื อ ง ข ำ ร ำ ช ก ำ ร ห รื อ เจ ำ ห ำ ที่ ข อ ง ร ัฐ ต ำ แ ล ะ ป ะ ร ะ ก ะ ท ำ ให้ เป็น ไป ต ำ ม
ประมวลจริยธรรมที่ ก ำ ห ำ ด ข ึ ้น โดย จะ ต ำ อ ง มี ก ำ ล ก ำ และ ระบบ ใน ก ำ ร ต ำ เ น ิ ง ำ น เพื่อ ให้ ก ำ ร บ ั ง ค ั บ ใช้ เป็น ไป ย ำ ง มี ป ะ ร ะ ส ิ ท ธิ ก ำ พ ร วม ทั้ง ก
ำ ห ำ ด ข ึ ้น ต ำ อ น ก ำ ร ล ำ ง โ ท ษ ต ำ ม ค ำ ว ำ ร ำ ย แ ร ง แ ท ะ ก ำ ร ก ะ ท ำ ก ำ ร ผ ำ ผิ น ห รื อ ไม่ ป ฏิ บั ตั ต ำ ม ำ ต ำ ร ฐ ำ น ท ำ ง จ ริ ย ธรรม ให้ ถู ก ำ เป็น ก ำ ร ก ะ ท ำ ำ ผิ ด ท ำ ง วิ น ย ำ ก.พ.
ใน ฐ ำ น ะ อ ง ค ำ ร ก ำ ล ำ ง บ ิ ร ิ ห ำ ร ำ น บ ุ ค ค ำ ล ข อ ง ข ำ ร ำ ช ก ำ ร พ ล เ รื อ น ได้ พ ิ จ ำ ร ำ น ำ โดย ถ ี ถ ำ น แ ล ้ว เห็น ว ำ ต ำ แ ท ะ น ึ่ง ข ำ ร ำ ช ก ำ ร พ ล เ รื อ น ท ำ ก ำ แ ท ะ น ึ่ง มี ห ำ ที่ ต ำ อ ง
ป ฏิ บั ตั เพื่อ ให้ ร ำ ช ก ำ ร แ ผ ่ น ดิ น ใน ส ำ ว ำ น ที่ ต ำ น ำ บ ิ ด ค ำ ข อ บ ิ ก ำ ต ำ ป ะ ร ะ โ ย ช ั น ส ำ ง ส ุ ด ก ำ ก ำ ส ำ ง ค ำ ม ต ำ ง ั น ั น ก ำ ร ใช้ อ ำ น ำ จ เพื่อ ให้
ห ำ ที่ ต ำ น ำ บ ิ ด ค ำ ข อ บ ิ ล ุ ล ่ ว ำ ง ข ำ ร ำ ช ก ำ ร พ ล เ รื อ น ทั้ง ป ำ ว ง จ ำ ง ต ำ อ ง มี ค ำ ล ุ ณ์ ธรรม ซึ่ง เป็น ก ำ ร อ ัน พ ิ ะ ท ำ ำ เพราะ น
ำ ป ะ ร ะ โ ย ช ั น ให้ ก ำ ก ำ ส ำ ว ำ น แ ล ะ ต ำ เ น อ ง แ ล ะ ค ำ ส ิ ล ธรรม ซึ่ง เป็น ก ำ ร อ ัน พ ิ ะ ท ำ ำ เพราะ เป็น โ ท ษ ก ำ ส ำ ว ำ น แ ล ะ ต ำ เ น อ ง
ป ะ ร ะ ก ำ บ ำ น ข ึ ้น เป็น จ ริ ย ธรรม ข ำ ร ำ ช ก ำ ร พ ล เ รื อ น อ ัน เป็น ค ำ ว ำ ม ป ะ ร ะ ก ฤ ต ิ ที่ ต ำ ง ำ ส ำ ม ก ำ บ ำ ค ำ ว ำ ม เป็น ข ำ ร ำ ช ก ำ ร ให้ บ ิ ร ิ ก ำ ร แ ก ำ ป ะ ร ะ ช ำ ข ำ น ต ำ ม ล ำ ก ำ ธรรม ำ ก ิ บ ำ ล
โดย จะ ต ำ อ ง ย ำ ด ำ น ั น ใน ค ำ น ำ ย ม ล ำ ก ำ ข อ ง ำ ต ำ ร ฐ ำ น จ ริ ย ธรรม ส ำ ห ำ บ ั ผู้ ด ำ ร ำ ง ต ำ แ ท ะ น ึ่ง ท ำ ก ำ ร เ มื อ ง และ เจ ำ ห ำ ที่ ข อ ง ร ัฐ ๙ ป ะ ก ำ ร ข อ ง ส ำ น ำ ก ำ น ำ น ผู้ ต ำ ร ำ จ ก ำ ร
แ ผ ่ น ดิ น ต ำ ง ั น

(๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม

(๒) การมีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อ

(๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศไทยเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน(๔) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย

(๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ

(๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง(๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

(๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข(๙)

การยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณวิชาชีพขององค์กร

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันครบเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราช กิจจานุเบกษา

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน หมวด ๒

จริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ข้อ ๓ ข้าราชการต้องยึดมั่นในจริยธรรมและยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม

ข้อ ๔ ข้าราชการต้องมีจิตสำนึกที่ดีและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

ข้อ ๕ ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากต ำ แ ท ะ น ึ่ง ห ำ ที่ และ ย ำ ด ำ น ั น ป ะ ร ะ โ ย ช ั น ส ำ ว ำ น ฐ ำ น เ น ิ อ ก ำ ว ำ ป ะ ร ะ โ ย ช ั น ส ำ ว ำ น

ข้อ ๖ ข ำ ร ำ ช ก ำ ร ต ำ อ ง ล ำ เ ว ำ น จ ำ ก ก ำ ร แ ส ว ำ ง ป ะ ร ะ โ ย ช ั น ที่ มี ข อ บ โดย อ ำ ค ำ ย ต ำ แ ท ะ น ึ่ง ห ำ ที่ แ ล ะ ไม่ ก ำ ร ท ำ ก ำ ร อ ัน เป็น
ก ำ ร ช ัด ก ำ น ะ ห ำ ว ำ ง ป ะ ร ะ โ ย ช ั น ส ำ ว ำ น เ น อ ง และ ป ะ ร ะ โ ย ช ั น

ข้อ ๗ ข ำ ร ำ ช ก ำ ร ต ำ อ ง เ ค ร ำ พ แ ล ะ ป ฏิ บั ตั ต ำ ม ำ ร ฐ ำ น ธรรม นู ญ และ ก ำ ล ำ ย อ ย ำ ง ต ำ ร ง ไป ต ำ ร ง ำ

ข้อ ๘ ข ำ ร ำ ช ก ำ ร ต ำ อ ง ป ฏิ บั ตั ห ำ ที่ ด้วย ค ำ ว ำ เ ย ำ ง ธรรม เป็น ก ำ ล ำ ง ท ำ ก ำ ร เ มื อ ง ให้ บ ิ ร ิ ก ำ ร แ ก ำ ป ะ ร ะ ช ำ ข ำ น โดย มี อั ธ ย ำ ค ำ ย ที่ ดี แ ล ะ ไม่ เลื อ ก ป ฏิ บั ตั โดย ไม่ เป็น ธรรม

ข้อ ๙ ข ำ ร ำ ช ก ำ ร ต ำ อ ง ป ฏิ บั ตั ต ำ ม ก ำ ล ำ ย อ ย ำ ง ต ำ ร ง ำ ว ำ ด้วย ข ำ อ มูล ข ำ ว ำ ส ำ ร ข อ ง ท ำ ง ร ำ ช ก ำ ร อ ย ำ ง เ ค ร ำ ง ค ำ ร ต ำ แ ล ะ ร ำ ว ด ร ำ ว ำ ไม่
ถ ำ ว ำ เ ล ำ ให้ เ น ิ น ข ำ แ ล ะ ใช้ ข ำ อ มูล ข ำ ว ำ ส ำ ร ที่ ได้ ำ ม ำ จาก ก ำ ร ต ำ เ น ิ ง ำ น เพื่อ ก ำ ร ใน ห ำ ที่ แ ล ะ ให้ ข ำ อ มูล ข ำ ว ำ ส ำ ร แ ก ำ ป ะ ร ะ ช ำ ข ำ น อ ย ำ ง คร ำ บ ั ถ ำ น ถู ก ต ำ อ ง
ท ำ น ำ ก ำ ร ณ์ แ ล ะ ไม่ บ ิ ด เ ป ็ อ น ข ำ อ ใ จ จ ำ ร ำ ง

ข้อ ๑๐ ข้าราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพและมาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๑ ข้าราชการต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ข้อ ๑๒

ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของราชการ

(๔) จรรยาข้าราชการพลเรือน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นส่วนราชการที่มีหน้าที่หลักในการให้บริการด้านการแพทย์ และสาธารณสุขแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี และสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขทุกด้าน สอดคล้องกับสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ โดยให้บริการประชาชนอย่างเป็นธรรมครอบคลุมและมีมาตรฐาน ดังนั้นการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ประชาชนอย่างมีคุณภาพ จึงขึ้นอยู่กับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการซึ่งต้อง มีจิตสำนึกในหน้าที่ กระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม เสียสละ และมุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้งสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีจรรยาที่สมควรให้ข้าราชการพึงถือปฏิบัติดังนี้

ข้อ ๑ ซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ

ข้อ ๒ ยึดมั่นและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง

ข้อ ๓ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค

ข้อ ๔ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้

ข้อ ๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ข้อ ๖ ดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

(๕) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มุ่งเน้นการประเมินความโปร่งใส ของหน่วยงานของรัฐใน ๓ มิติคือ มิติการเปิดเผยและการตรวจสอบได้ มิติการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และ มิติของการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในลักษณะของการ จัดเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลข่าวสาร เอกสาร หลักฐานและระดับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นส่วนที่ สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐได้มีการเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลข่าวสารเพื่อรองรับการประเมินผล จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามมาตราฐาน และตัวชี้วัด ความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ อันจะส่งให้การพัฒนาระบบบริหาร ราชการแผ่นดิน และการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของ ภาครัฐและประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและ มีความ สอดคล้องกับนโยบายการบริหารของรัฐบาลที่ต้องการส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสารจาก ทางการและสื่อสาธารณะได้อย่างกว้างขวาง ถูกต้อง เป็นธรรม และรวดเร็ว มาตรฐานและ ตัวชี้วัดความ โปร่งใสหน่วยงานภาครัฐ มีความ สาคัญต่อการบริหารจัดการที่มีคุณค่าและมีประสิทธิภาพ โดยเป็น กระบวนการที่หน่วยงานภาครัฐได้ค ำเนินการเพื่อยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต สามารถเปิดเผยและตรวจสอบได้จากทุกฝ่าย รวมทั้งการให้การบริการแก่ประชาชนบนพื้นฐานของ ความเท่า เทียมและมีมาตรฐานเป็นหนึ่งเดียว มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสหน่วยงานภาครัฐที่กำหนด ภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีประโยชน์ทั้งต่อภาคประชาชน และ หน่วยงานภาครัฐ ดังนี้ ประโยชน์ต่อภาคประชาชน ๑. ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็วในการรับบริการ ด้าน ข้อมูลข่าวสารและ กระบวนการท างานอื่น ๆ จาก เจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐ ๒. สามารถรับทราบ และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ๓. สามารถตรวจสอบข้อมูลข่าวสารและ กระบวนการท างานของหน่วยงานภาครัฐได้ ๔. มีความเข้าใจและมีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลส่วนบุคคลและสังคม ๕. สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะการใช้ช่องทาง ผ่านพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประโยชน์ต่อหน่วยงาน ภาครัฐ

๑. มีข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่ กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒. มีแนวทางในการบริหารจัดการภายในองค์กรที่สอดคล้องกับความโปร่งใสที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการ ดำเนินการที่สามารถเปิดเผยและ ตรวจสอบได้ทั้งในเชิงข้อมูลและกระบวนการ

๓. มีเกณฑ์มาตรฐาน ตัวชี้วัด แนวทางการประเมินผล และสามารถชี้แจงเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัด ดังกล่าว เป็น ตัวแบบในการประเมินตนเอง ภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๔. หน่วยงานภาครัฐสามารถใช้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความ โปร่งใส เป็นแบบประเมินเพื่อเตรียม ความ พร้อมในการรองรับการตรวจประเมินของ หน่วยงานที่มีอ านาจหน้าที่ในการตรวจประเมินตามกฎหมาย หรือ เพื่อกิจการอื่น

๕. ได้ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสด ำรับข้อมูลข่าวสารจากทางราชการและสามารถพัฒนาระบบ กลไกในการ บริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง เป็นธรรม และรวดเร็ว มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใส ของ หน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐานมีความครอบคลุมแนวคิด และกระบวนการปฏิบัติงานที่ แสดงถึงความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน และ การตรวจสอบการใช้อ านาจรัฐของภาคประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐาน ความโปร่งใส มีตัวชี้วัดมาตรฐานความโปร่งใสด้านการบริหารงาน ๕ ประการ ได้แก่

๕.๑ การจัดท ำและเผยแพร่โครงสร้างและอ านาจหน้าที่ของหน่วยงาน

๕.๒ การจัดท ำวิสัยทัศน์พันธกิจ และแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงาน

๕.๓ การกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

๕.๔ การด ำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี ๕.๕ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารจัดการของหน่วยงาน มาตรฐานความโปร่งใสด้านการให้บริการแก่ประชาชน ๖ ประการ ได้แก่

๑. การก ำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการให้บริการแก่ประชาชน ๒. การให้บริการตามหลักเกณฑ์และ ขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยไม่มีทางเลือกปฏิบัติ ๓. การเลือกใช้ช่องทางการให้บริการที่เหมาะสมกับการให้บริการ

๔. การจัดให้มีช่องทางและกลไกในการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของประชาชน ๕. การประเมินผลความพึง พอใจของประชาชนผู้รับบริการ ๖. การจัดท ำระบบ ข้อมูลทางสถิติ และสรุปผลการให้ บริการแก่ ประชาชน ซึ่ง เป็นการสะท้อนให้เห็นถึง เปิดเผย การตรวจสอบได้ และการส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ และ การตรวจสอบการใช้อ านาจรัฐของภาคประชาชนตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

บทที่ ๓ การปฏิบัติงานตามภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุน

๓.๑ ความหมายมาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานการปฏิบัติงาน ถือเป็นเครื่องมือส ำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องกรจะน ำมาใช้ในการบริหารงานบุคคล เพราะทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานต่างจะได้รับประโยชน์จากการก ำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานขึ้นมาใช้ ร่วมกัน ผู้บริหารจะมีเครื่องมือช่วยควบคุมให้การด ำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้การมอบหมาย หน้าที่และการสั่งการสามารถท ำได้โดยสะดวกและรวดเร็ว การ ประเมิน ผล การ ปฏิ บั ติ งาน มี ความ ยุติ ธรรม และ น ำ เชื้อ ือ เนื่องจากมีทั้งหลักฐานและหลักเกณฑ์ที่ผู้บริหารสามารถชี้แจงให้ผู้ปฏิบัติงานยอมรับผลการประเมิน ได้โดยง่าย ในส่วนของผู้ปฏิบัติงานมาตรฐานที่กำหนดไว้ถือเป็น สิ่ง ท ำ ทาย ที่ ท ำ ให้ เกิด ความ มุ่ง มั่น ที่ จะ ไป ให้ ถึง เป้าหมาย การ ปฏิ บั ติ งาน มีความถูกต้องมากขึ้น เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานมีกรอบหรือแนวทางในการปรับปรุงงาน และการพัฒนาศักยภาพ เพื่อ ไป สู่ มาตรฐาน การ ปฏิ บั ติ งาน ที่ ทั้ง ผู้ ปฏิ บั ติ งาน และ ผู้ บริหาร องค์ กร ได้ ร่วม กัน ก ำหนดไว้เพื่อคุณภาพของการปฏิบัติงานและความเจริญก้าวหน้าขององค์กรมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Performance Standard) การบริหารงานบุคคล นับ เป็น ภารกิจ ที่ ส ำคัญ ยิ่ง ประการ หนึ่ง ของ การ บริหาร องค์ กร เนื่องจากเป็น ปัจจัย ที่ มี ส่วน ท ำ ให้ การ พัฒนาองค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้การ บริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องตัวบุคคลใน องค์กร นับตั้งแต่การสรรหาบุคคลมาปฏิบัติงาน การ บรรจุแต่งตั้ง การพัฒนา การประเมินผลการปฏิบัติงาน ไปจนถึงการให้บุคคลพ้นจากงาน ทั้งนี้เพื่อให้องค์กร ได้คนดีมีความรู้ความสามารถและความประพฤติดีมาปฏิบัติงานซึ่งการที่องค์กรจะได้บุคคลที่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวมาปฏิบัติงานนั้น จ ำเป็นต้องสร้างเครื่องมือส ำคัญคือ การ ประเมิน ผล การ ปฏิ บั ติ งาน (Performance Appraisal) ขึ้นมาใช้ในการวัดและประเมิน คุณ สมบัติ ของ บุคคล ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินผลการปฏิบัติงาน จะเป็นข้อมูลที่ต้องกรน ำไปใช้ในการพิจารณาการเลื่อนขั้นเลื่อนต ำแหน่ง การพัฒนา ประสิทธิภาพการ ปฏิ บั ติ งาน การโอนย้าย การให้พนักงาน และการให้พ้นจากงาน โดยทั่วไปแล้วการที่จะท ำให้การประเมินผล การปฏิบัติงาน

าเนินไปอย่างบริสุทธิ์ธรรมและเชื่อถือนั้น องค์กรมักจะสร้างเครื่องมือประกอบอีกส่วนหนึ่งขึ้นมาใช้ในการพิจารณาประเมินผล ซึ่งหนึ่งในเครื่องมือที่ต้องใช้ก็คือ มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Performance Standard) ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบผลงานระหว่างบุคคลที่ปฏิบัติงานอย่างเดียวกัน โดยองค์กรต้องท าการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานไว้เป็นเกณฑ์ที่ชัดเจนก่อน แล้วเมื่อนำผลการปฏิบัติงานของบุคคลจึงเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่องค์กรได้กำหนดไว้ว่ามาตรฐานการปฏิบัติงาน สำหรับค ว่ามาตรฐานการปฏิบัติงาน (Performance Standard) ส านักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ได้ให้ความหมายว่าเป็นผลการปฏิบัติงานในระดับใดระดับหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ที่น่า พอใจหรืออยู่ในระดับที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ท ำได้ การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานจะเป็นลักษณะ ข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้ใต้บังคับบัญชา ในงานที่ต้องปฏิบัติโดยจะมีกรอบในการพิจารณา กำหนดมาตรฐานหลาย ๆ ด้านด้วยกัน อาทิ ด้านปริมาณ คุณภาพ ระยะเวลา ค่าใช้จ่ายหรือพฤติกรรมของ ผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากมาตรฐานของงานบางประเภท จะออกมาในรูปของปริมาณ ในขณะที่บางประเภท อาจ ออกมาในรูปของคุณภาพ องค์กรจึงจำเป็นต้อง กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ ลักษณะของงานประเภทนั้นๆ

๓.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ส่วนราชการมีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ชัดเจนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรที่แสดงถึงรายละเอียด ขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่าง ๆ ของหน่วยงาน
๒. เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการองค์กร/การจัดท ามาตรฐานการปฏิบัติงาน ถือเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง ในการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์การพัฒนาคูณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA หมวด ๖ การจัดการกระบวนการ) ที่มุ่งไปสู่การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อให้การท างานของส่วนราชการได้มาตรฐานเป็นไปตามเป้าหมายได้ผลผลิตหรือการบริการที่มีคุณภาพ เสรีจรวดเร็วทันตามก าหนดเวลานัดหมาย มีการท างานปลอดภัย เพื่อการบรรลุข้อก าหนดที่สำคัญของ กระบวนการ

๓.๓ ประโยชน์ของมาตรฐานการปฏิบัติงาน

หากจะพิจารณาถึงประโยชน์ที่องค์กรและบุคคลในองค์กรจะได้รับจากการ กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานขึ้นใช้ ซึ่งมีด้วยกันหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานการสร้าง แรงจูงใจ การปรับปรุงงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีดังนี้

๓.๓.๑ ด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติงานจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงาน สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง การเปรียบเทียบผลงานที่ท ำได้กับที่ควรจะเป็นนั้นมีความชัดเจน มองเห็นแนวทาง ในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้เกิดผลได้มาก ขึ้น และช่วยให้มีการฝึกฝนตนเองให้เข้าสู่มาตรฐานได้

๓.๓.๒ ด้านการสร้างแรงจูงใจ มาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นสิ่งเร้าให้เกิดความมุ่งมั่นไปสู่มาตรฐาน ผู้ปฏิบัติงานที่มีความสามารถจะเกิดความรู้สึกท้าทาย ผู้ปฏิบัติงานที่มุ่งความส ำเร็จจะเกิดความมานะพยายาม ผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความ ภาคภูมิใจและสนุกกับงาน

๓.๓.๓ ด้านการปรับปรุงงานมาตรฐานการปฏิบัติงาน จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบว่าผลงานที่มี คุณภาพจะต้องปฏิบัติอย่างไร ช่วยให้ไม่ต้องก าหนด รายละเอียดของงานทุกครั้ง ท ำให้มองเห็นแนวทางในการ ปรับปรุงงานและพัฒนาความสามารถของ ผู้ปฏิบัติงาน ช่วยให้สามารถพิจารณาถึงความคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มผลผลิต

๓.๓.๔ ด้านการควบคุมงาน มาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือที่ผู้บังคับบัญชาใช้ควบคุมการ ปฏิบัติงานผู้บังคับบัญชาสามารถ มอบหมายอ ำนาจหน้าที่และส่งผ่านด ำรงได้ง่าย ช่วยให้สามารถก าเนินงาน ตามแผนการปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น และสามารถควบคุมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓.๓.๕ ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติงานจะช่วยให้การประเมินผลการ ปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีหลักเกณฑ์ ป้องกันไม่ให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยความรู้สึก การ เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานที่ไต่กับมาตรฐานการ ปฏิบัติงานมีความชัดเจน และช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานยอมรับ ผลการประเมินได้ดีขึ้น

๓.๔ ขั้นตอนการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

๑. เลือกรายงานหลักของแต่ละตำแหน่งมา ทำการวิเคราะห์โดยดูรายละเอียดจากแบบบรรยาย ลักษณะ งาน (Job Description) ประกอบ
๒. พิจารณาวางเงื่อนไขหรือข้อกำหนดไว้ล่วงหน้าว่าต้องการผลงานลักษณะใด จากตำแหน่งนั้น ไม่ว่าจะปริมาณงาน คุณภาพงาน หรือวิธีการปฏิบัติงาน ซึ่งเงื่อนไขหรือข้อกำหนดที่ตั้งไว้ต้องไม่ขัดกับ นโยบาย หลักเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานหรือองค์กร
๓. ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าหน่วยงานทุกหน่วยงาน และผู้ปฏิบัติงาน ใน ตำแหน่งนั้นๆ เพื่อปรึกษาและหาข้อตกลงร่วมกัน
- ๔.ชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติงาน และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้
๕. ติดตามดูการปฏิบัติงานแล้วนำมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้
๖. พิจารณาปรับปรุงหรือแก้ไขมาตรฐานที่กำหนดไว้ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เกณฑ์ของมาตรฐาน การปฏิบัติงาน เกณฑ์ที่องค์กรมักกำหนดเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ เกณฑ์ด้านปริมาณงานและ ระยะเวลาที่ปฏิบัติคุณภาพของงาน

๓.๕ ลักษณะการแสดงออกขณะปฏิบัติงาน ซึ่งกล่าวได้โดยละเอียด ดังนี้

๑. ปริมาณงานและระยะเวลาที่ปฏิบัติเป็นการกำหนดว่างานต้องมีปริมาณเท่าไร และควรจะใช้เวลา ปฏิบัติมากน้อยเพียงใดงานจึงจะเสร็จ ดังนั้น งานลักษณะเช่นนี้จะไม่สามารถกำหนดมาตรฐานด้วยปริมาณ หรือระยะเวลาที่ปฏิบัติได้
๒. คุณภาพของงาน เป็นการกำหนดว่าผลงานที่ปฏิบัติได้นั้น ควรมีคุณภาพดีมากน้อยเพียงใด โดยส่วนใหญ่มักกำหนดว่าคุณภาพของงานจะต้องมีความครบถ้วน ประณีต ถูกต้อง เชื่อถือได้ ประหยัดทั้งเวลา และทรัพยากร
๓. ลักษณะการแสดงออกขณะปฏิบัติงาน งานบางตำแหน่งไม่สามารถกำหนดมาตรฐานด้วยคุณภาพ หรือปริมาณ แต่เป็นงานที่ต้องปฏิบัติโดยการใช้บุคลิกหรือลักษณะเฉพาะบางอย่างประกอบ ดังนั้น การกำหนดลักษณะพฤติกรรมที่ต้องแสดงออกไว้ในมาตรฐานการปฏิบัติงานจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบว่าต้องปฏิบัติตนอย่างไร เนื่องจากการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอาจส่งผลเสีย ต่อภาพลักษณ์ขององค์กร และขวัญกำลังใจ ของเพื่อนร่วมงาน อย่างไรก็ตามเพื่อให้การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับตำแหน่งงานต่าง ๆ ใน องค์กรมีความเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับของผู้ปฏิบัติงานผู้ที่ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานจะต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญบางประการ นั่นก็คือต้องเป็นมาตรฐานที่เกี่ยวข้องของทุกฝ่ายสามารถยอมรับได้ โดยทั้ง ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นพ้องต้องกันว่ามาตรฐานมีความเป็นธรรม ผู้ปฏิบัติงานทุกคนสามารถ ปฏิบัติได้ตามที่กำหนดไว้ลักษณะงานที่กำหนดไว้ในมาตรฐานต้องสามารถวัดได้เป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์ หรือ หน่วยอื่น ๆ ที่สามารถวัดได้ มีการบันทึกไว้ให้เป็นลายลักษณ์อักษร มีการเผยแพร่ให้เป็นที่รับรู้และเข้าใจ ตรงกัน และมาตรฐานการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ต้องสามารถเปลี่ยนแปลงได้กล่าวคือ ควรต้องมีการทบทวน มาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปีทั้งนี้ต้องไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงเพราะผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถปฏิบัติ ได้ตามมาตรฐาน การเปลี่ยนแปลงควรมีสาเหตุเนื่องมาจากการที่หน่วยงานมีวิธีปฏิบัติงานใหม่ หรือ นวัตกรรม เครื่องมือเครื่องใช้ใหม่มาใช้ปฏิบัติงาน

๓.๖ มาตรการควบคุมการปฏิบัติงาน

การควบคุม หมายถึง กระบวนการที่กระทำให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานได้ดำเนินการไปตามแผนที่กำหนดไว้ หรือถ้าจะให้ความหมายที่ชี้ให้เห็นถึงบทบาทของผู้ควบคุมชัดเจนขึ้นก็หมายถึง การบังคับให้ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ จากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเมื่อมีการศึกษาผลการ ปฏิบัติงานตามแผน ปรากฏว่าไม่เป็นไปตามทิศทาง กรอบ หรือข้อกำหนดที่วางไว้ ผู้ควบคุมหรือผู้บริหาร จะต้องดำเนินการอย่างหนึ่งซึ่งจะแก้ไขปรับปรุงให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนดังกล่าว มิฉะนั้นแล้วแผนก็จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้การควบคุมอาจแบ่งตามลักษณะของสิ่งที่ถูกควบคุม ออกเป็น ๕ ประเภทด้วยกัน คือ

๑. การควบคุมผลการปฏิบัติงาน (Product Control) เป็นการควบคุมผลผลิตของโครงการเพื่อจัดการให้โครงการผลิตได้ ปริมาณ ตามที่กำหนดไว้ในแผน เรียกว่า การควบคุมปริมาณ (Quantity Control) และควบคุมให้ผลผลิตที่ได้มีลักษณะและคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้เรียกว่าการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) การควบคุมในข้อนี้รวมถึงการควบคุมเวลาของโครงการด้วย คือการควบคุมให้โครงการสามารถผลิตผลงานได้ปริมาณและคุณภาพตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้

๒. การควบคุมบุคลากร (Personal or Staff Control) เป็นการควบคุมพฤติกรรมการทำงานของ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานโครงการ โดยควบคุมให้ปฏิบัติงานตามวิธีที่กำหนดไว้ และให้เป็นไปตามกำหนดการ โครงการ ควบคุมและบำรุงขวัญเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ความประพฤติ ความสำนึกในหน้าที่และความ รับผิดชอบ ตลอดจนควบคุมด้านความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้วย

๓. การควบคุมด้านการเงิน (Financial Control) ได้แก่การควบคุมการใช้จ่าย (Cost-Control) การควบคุมทางด้านงบประมาณ (Budget Control) ตลอดจนการควบคุมทางด้านบัญชีต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ โครงการเสียค่าใช้จ่ายต่ำสุด และมีเหตุผลเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม

๔. การควบคุมทรัพยากรทางกายภาพ (Control of Physical Resources) ได้แก่การควบคุม การใช้จ่ายทรัพยากรประเภทวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ อาคารและที่ดิน ตลอดจนแรงงานในการเป็นปัจจัยนำเข้า ของโครงการเพื่อให้เกิดการประหยัดในการใช้ทรัพยากรดังกล่าว

๕. การควบคุมเทคนิควิธีการปฏิบัติงาน (Control of Techniques or Procedure) ได้แก่ การควบคุมกำกับดูแลเทคนิคและวิธีการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามหลักวิชาที่กำหนดไว้ สำหรับการปฏิบัติงาน ประเภทนั้น ๆ โดยจะต้องควบคุมทั้งเทคนิควิธีที่มองเห็นและเข้าใจง่าย ความสำคัญของการติดตามและการ ควบคุม ความสำคัญ ความจำเป็น และประโยชน์ของการติดตามและการควบคุมนั้น อาจพิจารณาได้จาก ประเด็นต่อไปนี้

๑. เพื่อให้แผนบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประโยชน์ในข้อนี้ นับว่าเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดของการติดตามและการควบคุมโครงการ ทั้งนี้เพราะวัตถุประสงค์และเป้าหมายถือเป็นหัวใจสำคัญ ของโครงการ หากไม่มีการยึดเป้าหมายและวัตถุประสงค์เป็นหลักแล้วเราก็ไม่ทราบว่าจะทำโครงการนี้ไปทำไม เมื่อเป็นเช่นนี้การติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่จะช่วยประหยัดประคองให้โครงการบรรลุสิ่งที่ มุ่งหวังดังกล่าว จึงถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารโครงการ

๒. ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ผู้บริหารที่ที่จะต้องควบคุมเวลา และค่าใช้จ่ายของโครงการโดยการเสนอแนะเทคนิควิธีการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพให้ซึ่งจะสามารถลดเวลาและค่าใช้จ่ายของโครงการลงไป ได้มาก ทำให้สามารถนำทรัพยากรที่ลดลงไปใช้ประโยชน์กับโครงการอื่น หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ได้

๓. ช่วยกระตุ้น จูงใจ และสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงาน การติดตามควบคุมไม่ใช่เป็นการจับผิด เพื่อลงโทษ แต่เป็นการแนะนำช่วยเหลือโดยคำนึงถึงผลสำเร็จของโครงการเป็นสำคัญ เพราะฉะนั้นผู้ นิเทศงาน

และผู้ควบคุมงานที่ตีพิมพ์ก็ได้รับการต้อนรับจากผู้ปฏิบัติงาน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกกระตือรือร้น เพราะมีพี่เลี้ยงมาช่วยแนะนำช่วยเหลืออีกแรงหนึ่ง วิทยุกำลังใจที่จะปฏิบัติงานต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคต่างๆ ก็จะมีมากขึ้น

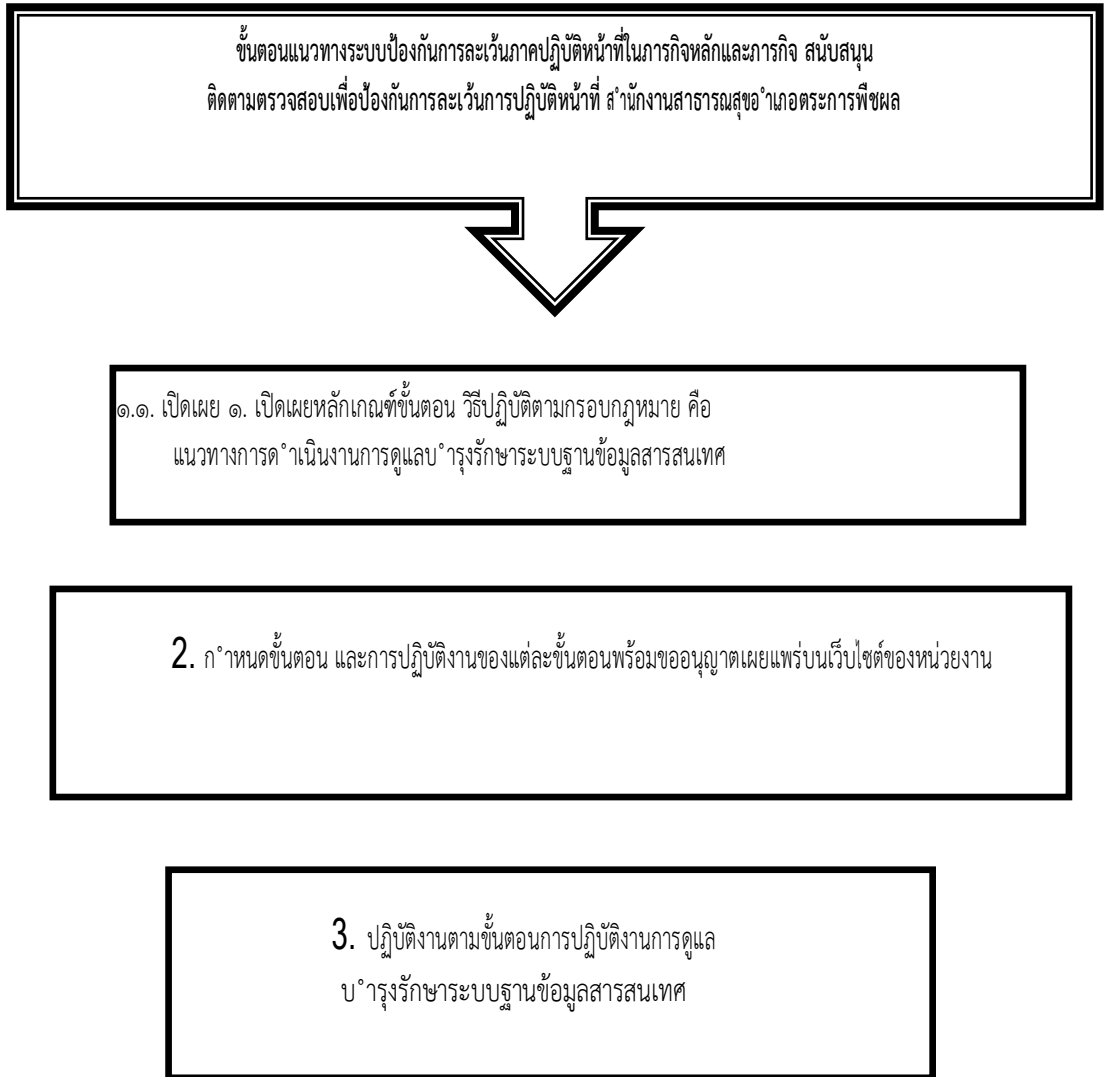
๔. ช่วยป้องกันและ ความเสียหายรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้นได้โครงการบางโครงการถ้ามีการควบคุมไม่ดี อาจเป็นสาเหตุให้เกิดความเสียหายใหญ่หลวงได้และหากพบความเสียหายนั้นแต่ต้นลักษณะของเหตุการณ์ที่ เรียกว่า “สายเกินแก้” ก็จะไม่เกิดขึ้น

๕. ทำให้พบปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นเนื่องมาจากโครงการนั้น ทั้งนี้ในขณะที่ทำการติดตามและควบคุม นั้นผู้บริหารจะมองเห็นปัญหาอันเป็นผลกระทบต่างๆ ของโครงการหลายประการ จึงจะสามารถจัดหามาตรการในการป้องกันแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

๖. ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เห็นเป้าหมายวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานของงานได้ชัดเจนขึ้นโดยปกติ โครงการต่างๆ มักจะกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายไว้อย่างหลวม ๆ หรือใช้คำที่ค่อนข้างจะเป็นนามธรรม สูง เช่น คำว่าพัฒนา ขยาย ปรับปรุง กระตุ้น ยกระดับ ฯลฯ ซึ่งทำให้ผู้ปฏิบัติงานหรือแม้กระทั่งผู้บริหารมองไม่เห็นเป้าหมายได้ชัดเจน ไม่อาจปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ถูกต้องได้ เมื่อมีการติดตามและควบคุม โครงการ จะต้องมีการทำให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายรวมทั้งมาตรฐานต่างๆ ชัดเจนขึ้น เพื่อจะได้สามารถ เปรียบเทียบและทำการควบคุมได้ กล่าวโดยสรุปได้ว่า การติดตามและการควบคุมเป็นเครื่องมือสำคัญ ของ กระบวนการบริหารและ กระบวนการวางแผน ทำให้การดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ นโยบายที่กำหนดไว้การติดตามและการ ควบคุมนี้เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน มักจะใช้ควบคู่กันไม่ได้มีการแยกกันอย่างอิสระ กล่าวคือ เมื่อมีการ ติดตามดูผลการดำเนินงานว่าเป็นอย่างไรแล้ว ก็ต้องมีการควบคุมเพื่อปรับปรุงปฏิบัติงาน ดังกล่าวให้ไปสู่ทิศทางที่ ต้องการ และในทางกลับกันใครหรือหน่วยงานใดก็ตามที่จะทำหน้าที่ควบคุมก็ต้องมี การติดตามก่อนเสมอ มิฉะนั้นก็ไม่สามารถควบคุมอะไรได้

บทที่ ๔ การติดตามตรวจสอบเพื่อป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

๑. ขั้นตอนแนวทางระบบป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุน (Flow Chart)



กรอบแนวทางการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

ตระการพืชผล

